

Door de Jordaan

Periodethema: Naar het beloofde land
Jozua 3 en 4

KERNTEKST

'Heiligt u! want morgen zal de Heere wonderen in het midden van u doen' (Joz. 3: 5).

'Opdat alle volken der aarde de hand des Heeren kennen zouden' (Joz. 4: 24a).

UITLEG VAN DE TEKST

De mensen moeten zich voorbereiden, omdat de Heere Zichzelf zal laten zien in de wonderen die Hij gaat doen en de beloften die Hij gaat vervullen. Dan zal niet alleen het volk Israël weten Wie hun God is, maar alle volken van toen en nu zullen weten hoe machtig Israëls God is.

BEGINSITUATIE

Het volk Israël staat op het punt het beloofde land binnen te gaan. De verspieders hebben hun werk gedaan. Ze staan nu met hun nieuwe leider Jozua voor de Jordaan. Tot zover heeft de Heere hen geholpen.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen horen op welke wonderlijke manier de Heere het volk door de Jordaan laat gaan.
- We horen dat de Heere een heilig en almachtig God is.
- We zien dat we op de woorden van de Heere kunnen vertrouwen, voordat deze vervuld zijn.
- We leren zien wat de waarde van gedenken is. Hier een gedenkteken, bij ons de heilsfeiten, de heilige Doop en het heilig Avondmaal.

INDELING

- Op weg.
- Voorbereiding.
- Doortocht.

- Gedenkstenen verzameld.
- Doortocht voltooid.
- Het gedenkteken opgericht.
- Doorvertellen.

ZINGEN

Psalm 75: 1; 66: 3; 21: 5; 72: 10.

'Waarom staan die stenen daar, zomaar in het land' (HL nr. 3, deel 4).

'Ik heb je bij je naam geroepen' (OMK nr. 23).

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 72:10b De eeuwige God, Die alle macht heeft en troont op de lofzangen van Israël moet vanwege Zijn wonderen Die Hij alleen kan doen, geprezen worden.

MATERIAAL

- Twaalf keitjes.
- Kaart van Israël (zie B3.04).
- Plaat van de doortocht.

BORDPLAN

Wat vertellen gedenkstenen ons?

INTRODUCTIE

Bouw van de twaalf keitjes een stapel of leg ze neer in een kring. Wat je hier nu ziet heeft met de geschiedenis van vandaag te maken. Na de vertelling vraag ik of jij weet waarom deze keien hier liggen.

Korte samenvatting van de vorige vertellingen.

Eindelijk zijn de veertig lange jaren in de woestijn voorbij. Wat is er veel gebeurd. Aäron leeft niet meer, Mozes is gestorven. Alle oudere mensen zijn overleden. Maar nu staan ze eindelijk voor het beloofde land. Twee verspieders hebben de stad Jericho bekeken en zij weten zeker dat de Heere hen de stad en het land in hun hand zal geven. De inwoners zijn nu al bang voor het volk Israël en de God van het volk van Israël. Maar ze staan nog wel aan de verkeerde kant van de Jordaan.

BRUGZIN

Hoe zal zo'n groot volk deze rivier moeten oversteken?

Vertelling

OP WEG

Het is nog heel vroeg in de morgen als Jozua met het volk op weg gaat. Tenten worden opgebroken, vee bij elkaar gehaald, kinderen geroepen. Nog een paar kilometer en dan zijn ze bijna in het beloofde land. Maar eerst moeten ze nog zeker twee uur lopen en dan zijn ze pas bij de rivier de Jordaan. Dat is nog niet in het beloofde land. Dat ligt namelijk aan de andere kant van de Jordaan. En kijk eens goed naar de rivier. Wat een water! Hij is het hele jaar nog niet zo breed geweest. Het water is zelfs over de oever gestroomd. Hoe moeten ze daar nu toch door komen? Boten zijn er niet en lopen kan niet, daar is het veel te diep voor. En trouwens hoe moet je dat doen met de kinderen, de oudere mensen, de zieken, de schapen, de lammetjes en de rest van het vee?

Jozua gebiedt dan ook dat ze hun tenten weer op moeten bouwen. Deze nacht zullen ze in ieder geval nog aan deze kant van de Jordaan blijven en dan? Niemand weet het. Misschien moeten ze wel wachten tot de rivier weer wat gezakt is. Dan kunnen ze een ondiepe plaats opzoeken waar ze heel voorzichtig door het water kunnen lopen. Wie zal het zeggen?

VOORBEREIDING

Maar na drie dagen komt er al nieuws. Jozua heeft de aanvoerders er op uit gestuurd met de volgende boodschap: 'Luister goed mensen, als u de priesters de ark ziet oppakken, breek dan je tent op en volg hen na. Want waar we heen gaan, daar bent u nog nooit geweest. Zij wijzen ons de weg.

Maar blijf wel op grote afstand (van bijna een kilometer) van de ark, zorg ervoor dat u niet te dichtbij komt.' Wat een vreemde boodschap. Vreemd? Nee, toch niet. Niet de priesters wijzen de weg, maar de Heere! Hij woont toch tussen de cherubs, de twee engelen die op het deksel van de ark staan. Het volk mag niet zomaar naast de Heere gaan lopen. Ze moeten afstand houden, omdat de Heere heilig is. Een heilige en almachtige God, Die er straks voor zal zorgen dat het volk veilig in het beloofde land zal komen.

Jozua heeft het begrepen. 'Heiligt u', zegt hij, 'want morgen zal de Heere wonderen doen.' Heiligen wat is dat? Wees eerbiedig, wees stil, wees voorbereid, want morgen komt de Heere heel dichtbij. Morgen zal Hij neerdalen uit de hemel. De Heere zal Zelf komen en laten zien Wie Hij is. Dat is nog veel groter, mooier, belangrijker, wonderlijker dan dat bij ons de koning of koningin in de stad of ons dorp komt als het koningsdag is.

Dan roept Jozua vier priesters. 'Neem de ark op een loop voor het volk uit naar de rivier.' De priesters doen precies wat Jozua zegt. Eerbiedig pakken de vier mannen, keurig in witte priesterkleiding, de vier houten draagbomen van de ark. Alleen zo mag de ark van het verbond gedragen worden. Heel voorzichtig lopen ze een stukje richting de rivier. Het water stroomt nog net zo hard als een paar dagen geleden toen ze aankwamen. De rivier is nog net zo breed als drie dagen geleden. 'Maar', had Jozua gezegd, 'de Heere zal wonderen doen.' De mensen in de tenten hebben het allang gezien. 'De priesters staan er met de ark! Dat was toch het teken!? Vandaag zal het gebeuren! Snel beginnen ze hun tenten af te breken. Dat kunnen ze inmiddels snel, ze hebben het al zo vaak gedaan. Anderen drijven het vee bijeen, weer anderen roepen de kinderen bij elkaar. Uiteindelijk neemt iedereen netjes zijn plaats in en komt de lange, lange stoet in beweging. Alle Israëlieten volgen de ark. Zo hadden de boodschappers het gezegd. Vandaag zal het een belangrijke dag worden, vandaag zal de Heere laten zien dat Jozua de leider is die Hij gekozen heeft om het volk Israël te brengen naar het beloofde land. En vandaag zal Hij wonderen doen!

'Kom hier mensen', zegt Jozua. 'Luister naar wat de Heere, uw God heeft gezegd: Vandaag zal de Ik laten zien dat Ik in het midden van u ben. Ik zal de zeven volken, die nu nog wonen in het land Kanaän, verdrijven en het land aan u geven. Zie, de ark gaat voor jullie uit.' Dan kiest Jozua twaalf mannen uit. Uit iedere stam één. Straks zullen zij een opdracht krijgen. Zo had de Heere het gezegd.

DOORTOCHT

In een lange rij lopen de Israëlieten naar de rivier. De rivier die hard stroomt. Wie op dit moment erin

stapt, zal zeker verdrinken. En toch lopen ze door, waarom? Omdat de Heere heeft gezegd: 'Ik zal in het midden van u wonderen doen. Ik zal!' Voorop lopen de priesters met de ark, dan volgt een leger van veertigduizend soldaten. Wie zijn dat dan? Dat zijn mannen uit de stam van Ruben, Gad en Manasse. Hun vrouwen en kinderen blijven achter, want Mozes had hun het land aan deze kant van de Jordaan gegeven waar ze nu op lopen. Maar de rest van het volk krijgt het land dat aan de overkant van de Jordaan ligt. 'Maar', had de Heere gezegd, 'jullie moeten wel helpen het land te veroveren.' Daarom lopen die sterke mannen nu voorop. Eerst de Heere, dan de soldaten en dan het volk. Zo lopen ze richting de Jordaan.

De priesters met de ark zijn er bijna. Nog een paar meter en hun voeten raken het stromende water. Gespannen kijken de Israëlieten toe. Hoe nu? Moeten die priesters zomaar het stromende water in? Dat loopt nooit goed af. Dat wordt verdrinken en de ark van het verbond zal zinken of wegdrijven. God zal geen plaats in Israël meer hebben om te wonen. Nog een heel klein stukje en dan, zien ze dat goed? De priesters lopen gewoon door! Ze lopen recht op het stromende water af en stappen door tot de voorste priesters het water met de zool van hun voet aanraken. En dan... stroomt het water van de Jordaan zomaar weg. Het stroomt weg en er komt geen nieuw water meer aan bij. God heeft die volle Jordaan zomaar leeg laten lopen, die volle Jordaan is helemaal droog gevallen. Er is een pad gemaakt. (God baande door de woeste baren en brede stromen ons een pad.) Maar waar is al dat water dan gebleven? Een heel stuk verderop blijft het water zomaar staan. In de Bijbel staat dat het zich ophoopte. Het stroomde niet verder, maar bleef als een soort dam staan bij het stadje Adam. Hoe dat kan? Dat deed de Heere, dat zegt toch genoeg!

In het midden van de Jordaan houden de priesters stil. Daar staan ze met hun voeten in het natte zand, de ark van het verbond in hun midden. De engelen staan te schitteren in de zon. Daar tussen die engelen woont hun God, de God van Israël! Uren blijven ze daar staan totdat alle mensen, heel het volk, al het vee veilig aan de overkant is. Zijn ze niet bang dan? Straks stort het water in één keer de rivier weer in. Nee, want de Heere zorgt.

GEDENKSTENEN VERZAMELD

Eindelijk zijn de laatsten aan de overkant gekomen. Maar de priesters blijven staan. Dan roept Jozua de twaalf mannen die hij had uitgezocht. 'Ga terug de Jordaan in en haal bij de voeten van de priesters, bij de ark van het verbond, ieder een grote steen.' Direct gaan ze op weg. Voorzichtig lopen ze weer de Jordaan in naar de plaats waar de priesters staan. Even later komen de twaalf mannen al sjou-

wend met een grote steen op hun schouder weer terug. Voor iedere stam één. Twaalf grote stenen uit het midden van de Jordaan liggen even later op de kant. En deze twaalf stenen, die misschien al jaren in de Jordaan hebben gelegen, zullen straks heel belangrijke stenen worden. Gedenksteden.

Maar wat doet Jozua nu? Nog steeds roept hij de priesters niet om door te lopen. Jozua gaat weer terug de Jordaan in. Ook hij loopt tot aan de plaats waar de priesters staan. En daar bouwt hij ook een gedenkteken. Twaalf stenen worden op elkaar gestapeld tot één grote hoop. Als straks het water weer komt, zal deze hoop stenen blijven staan als teken dat de Heere almachtig, trouw en groot is.

Nu alles is gebeurd, zegt de Heere tegen Jozua dat de priesters uit de Jordaan mogen komen. Terwijl het hele volk staat te kijken, klimmen de priesters met de ark uit de rivier omhoog. En zodra hun voeten op het droge zijn, komt het water van de Jordaan weer aanstromen. Precies zoals gisteren en eergisteren. Van het hele pad is niets meer te zien, alles is weer precies zoals eerst. Behalve de stenen, als een stil teken steken ze boven het stromende water uit. Hier stonden de voeten van de priesters, hier hield de Heere de wacht, hier liepen de vrouwen, de kinderen, de mannen, het vee door de Jordaan zomaar het beloofde land binnen.

HET GEDENKTEKEN OPGERICHT

Het volk blijft niet bij de Jordaan. Ze gaan weer verder. De twaalf stenen gaan mee. Ze reizen door naar Gilgal. Daar zullen ze voorlopig blijven. Waarschijnlijk is het een soort heilige plaats van de Kanaënieten. De naam Gilgal betekent namelijk steenkring. Een kring van stenen dus. Hier werd door de Kanaënieten geofferd aan de goden. Juist in dit plaatsje moet Jozua van de Heere de twaalf stenen neerleggen. Zo laat de Heere zien dat Hij God is, ook in Gilgal. Niet de afgoden van Kanaän, maar de Heere is God. Van Gilgal en straks van heel Kanaän. Dan begint Jozua te spreken. 'Later', zegt hij, 'als uw kinderen u vragen: 'Waarom staan die stenen daar?' moet u ze vertellen van het pad door de Jordaan. Hoe de Heere het water heeft laten opdrogen, precies zoals bij de Rode zee. Hoe de Heere ons volk leidde door de Jordaan zonder dat er ook maar iemand verdrong. Telkens als u de stenen ziet, moet u aan dit wonder terugdenken en het doorvertellen. Zodat niemand zal vergeten, geen volk op de aarde hoe groot en machtig onze God is. Zodat alle volken Hem zullen vrezen.

DOORVERTELLEN

Vertel het aan de mensen, God is goed en groot. Een Helper een Redder in de nood. Hij kan het water laten staan als een muur. Hij kan een pad maken in de Jordaan, Hij kan een volk leiden door het water, Hij kan heidense volken verjagen. Maar Hij

kan nog veel meer. En dat doet Hij misschien wel het liefst, Hij kan zonden vergeven. Natuurlijk weten wij dat. Maar er altijd aan denken? Dat is soms best lastig. Wij hebben geen twaalf stenen om over te vertellen, geen gedenktekens. Of toch wel. Zal ik er eens een paar noemen? Toen je werd gedoopt, het water van de doop of het brood en de wijn als het heilig Avondmaal wordt gevierd in de kerk. Wat zegt de dominee dan? Gedenkt en gelooft. Denken aan het offer van de Heere Jezus en geloven dat Hij doet wat Hij belooft. Zal ik er nog een paar noemen? Wat dacht je van Kerstfeest en Pasen? Denken en gedenken en doorvertellen ook aan de mensen om je heen.

VERWERKING

Kringgesprek m.b.v. de volgende vragen.

- Koppel terug naar de introductie. Waarom liggen die stenen hier? Wat heeft dat met het verhaal te maken?
- Praat met de kinderen over gedenktekens. Wat is een gedenkteken? Noem er een paar uit de Bijbel. Noem eens een paar gedenktekens die

wij hebben. Kunnen wij de gedenktekens, die wij in de kerk hebben, zien? Wat is de bedoeling van gedenktekens?

- Praat met de kinderen over heiligen. Wat is dat en hoe kun je dat doen?
- Teken op het bord het gedenkteken in de vorm van twaalf stenen of geef dit op papier per kind. Laat de kinderen beurtelings er iets in schrijven wat met gedenken te maken heeft. Spits het toe op het bijbels gedenken. Gebruik hiervoor eventueel de vragen van hierboven. Of de plaatjes van de website.
- Maak op een papier twee kolommen. Boven de ene laat je het pad door de Jordaan zien (wonder). Boven de ander het gedenkteken te Gilgal (teken). Bedenk een aantal woorden die of met een wonder of met een (gedenk)teken te maken hebben. Laat ze in de goede kolom plaatsen.
- Geef ieder kind een keitje. Laat ze met stift erop schrijven waaraan ze denken en waaraan ze willen blijven denken.
- Lied aanleren. 'Waarom staan die stenen daar', van Hanna Lam.